

WO.0003.12.2026

Łazy, dn. 02.03.2026 r.

Urząd
Miejski
w Łazach

ul. Traugutta 15
42-450 Łazy

Szanowna Pani

Anna Garbarczuk

Radna Rady Miejskiej w Łazach

Dotyczy: odpowiedź na interpelację w sprawie działań podejmowanych przez Burmistrza Łaz w zakresie przeciwdziałania depopulacji/migracji młodych mieszkańców

W odpowiedzi na Pani interpelację wyjaśniam, że depopulacja nie jest jedynie problemem naszej gminy, gdyż obecnie to jedno z największych wyzwań dla polskich gmin, szczególnie obszarów wiejskich i małych miast, wynikające z niskiej dzietności, ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji młodych osób do większych ośrodków. Już po raz drugi w rankingach Wspólnoty przeanalizowano zróżnicowanie demograficzne zjawiska depopulacji. Poprzednie zestawienie, opublikowane niemal pięć lat temu obejmowało zmiany w latach 2004–2020. W najnowszej edycji rankingu porównano liczbę mieszkańców od roku 2009 do 2024. W drugiej dekadzie XXI w. liczba mieszkańców Polski rosła, choć był to wzrost bardzo powolny. W 2009 r. populacja wynosiła, według danych GUS, 38,167 mln osób. Do roku 2020 wzrosła do 38,266 mln. Po 2020 r. trend uległ odwróceniu. W 2023 r. liczba ludności spadła o ponad pół miliona – do 37,637 mln, a w 2024 r. do 37,489 mln, czyli o kolejne blisko 150 tysięcy. Obecnie mamy do czynienia z tendencją spadkową w skali całego kraju. Wzrost liczby ludności stał się zjawiskiem wyjątkowym, ograniczonym do relatywnie niewielkiej grupy gmin. Potwierdzają to dane podczas gdy w latach 2004–2020 spadek populacji wystąpił w 58 proc. gmin, to w latach 2009–2024 dotyczył już 72 proc. jednostek. Z analizy wynika iż depopulacja nie jest problemem pojedynczych miast czy regionów. To zjawisko ogólnopolskie, które dotyka dziś zdecydowaną większość samorządów. Potwierdzają to zarówno dane statystyczne, jak i liczne analizy demograficzne. Dlatego na ten problem trzeba patrzeć z perspektywy całego państwa. Nawet najbardziej konsekwentne działania lokalne nie wystarczą bez systemowego wsparcia na poziomie centralnym.

Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że same instrumenty socjalne – choć potrzebne – nie zatrzymały kryzysu demograficznego. To wyraźny sygnał, że konieczne są bardziej kompleksowe rozwiązania. Polska „powiatowa” musi stać się jednym z fundamentów rozwoju kraju, bo nie da się budować przyszłości wyłącznie w oparciu o kilka największych metropolii. Równie istotne

Urząd
Miejski
w Łazach

ul. Traugutta 15
42-450 Łazy

są zmiany w podejściu do polityki rodzinnej i rynku pracy, tak aby młodzi ludzie mogli godzić życie zawodowe z rodzinnym i podejmować decyzje o zakładaniu rodzin także poza największymi ośrodkami miejskimi. Bez długofalowego, spójnego podejścia na poziomie centralnym wysiłki samorządów nie będą w stanie w pełni odwrócić negatywnych trendów demograficznych.

12 listopada 2020 roku weszła w życie nowelizacja Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – podstawowego aktu prawnego, który reguluje w Polsce politykę rozwoju. Głównym celem Strategii Rozwoju Gminy jest zapewnienie stabilnego polepszenia jakości życia mieszkańców, a także rozwój atrakcyjności danej Gminy w skali powiatu, województwa i całego kraju. Gmina Łazy również przystąpiła do opracowania Strategii Rozwoju jako dokumentu wyznaczającego długofalowe cele i kierunki rozwojowe Gminy. Strategia Rozwoju Gminy Łazy do 2035 roku przyjęta uchwałą NR XXI/124/2025 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 29 października 2025 r. w sposób kompleksowy weryfikuje aktualny stan i wskazuje działania rozwojowe, na które jest zapotrzebowanie i odnosi się również do kwestii demograficznych

Pragnę nadmienić, iż w ramach prac nad całością wykorzystano z modelu ekspercko-partycypacyjnego. Oznacza to, że w opracowaniu dokumentu udział brał zespół ekspertów, przedstawiciele władz lokalnych oraz przedstawiciele społeczności gminy, w tym również Radni Rady Miejskiej w Łazach. W trakcie pracy nad dokumentem wykorzystano narzędzia analityczne oraz partycypacyjne, w tym szeroko zakrojone badania wykorzystujące bazy danych, zarówno ogólnokrajowe, jak i archiwa Urzędu Miejskiego oraz działania partycypacyjne, w tym spotkania z przedstawicielami władz Gminy Łazy, jak i pracownikami poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego, oraz mieszkańcami reprezentującymi lokalne społeczności, stowarzyszenia, organizacje, instytucje. Spotkania dotyczyły zarówno pozyskiwania danych do diagnozy, jak i były wykorzystywane w procesie opracowania celów i kierunków strategicznych. Ponadto przeprowadzone zostało również badanie ankietowe mające na celu poznanie oczekiwań mieszkańców co do kierunków rozwoju gminy w najbliższych latach w formie warsztatów SWOT – angażujących przedstawicieli mieszkańców (radnych) oraz urzędników Urzędu Miejskiego w Łazach, badanie ankietowe prowadzone były w dniach od 17.02.2025 r. do 7.03.2025 r. Celem badania było pozyskanie informacji dotyczących aktualnej sytuacji w gminie, identyfikacja kluczowych wyzwań oraz zebranie sugestii i pomysłów na przyszłe kierunki rozwoju. Wyniki ankiety miały bezpośredni wpływ na określenie celów strategii, co pozwoliło stworzyć dokument odzwierciedlający potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności. Poza ankietą ogólną dla wszystkich mieszkańców, opracowano także oddzielne wersje dla seniorów i młodzieży Gminy Łazy. W ramach działań partycypacyjnych zostały także przeprowadzone warsztaty dla młodzieży, czyli tej grupy wiekowej, od której w głównej mierze zależy sytuacja demograficzna gminy w przyszłych latach. Celem spotkania było zaangażowanie młodych mieszkańców w proces tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Łazy do 2035 roku oraz poznanie ich

Urząd
Miejski
w Łazach

ul. Traugutta 15
42-450 Łazy

potrzeb i oczekiwań dotyczących rozwoju i funkcjonowania gminy. W wyniku spotkania zostały zdiagnozowane problemy, istotne z punktu widzenia młodzieży, a także poznano ich propozycje rozwiązań oraz potrzeby.

Warto nadmienić, iż zgodnie z analizą potencjału społecznego ujętego w Strategii ludność Gminy Łazy (wg stanu na 31.12.2023 r.) liczy 15 534 mieszkańców, co stanowi ok. 14% ogólnej liczby mieszkańców powiatu zawierciańskiego. Na tle innych gmin powiatu, Łazy wypadają bardzo dobrze. Liczba mieszkańców stopniowo się zmniejsza, jednakże prognozy dotyczące liczby ludności dla obszaru gminy są dość korzystne. Zgodnie z nimi Gmina Łazy nie znajduje się w zestawieniu gmin, w których do 2030 roku ubędzie ok. 5% odnotowanej obecnie liczby mieszkańców. Co więcej Gmina Łazy nie znalazła się również wśród zestawienia dziesięciu gmin w Polsce, dla których prognozuje się najwyższy stopień depopulacji do 2030 roku, co dobrze rokuje jeśli chodzi o sytuację demograficzną gminy.

Na bazie spotkań wskazano w Strategii wysoki potencjał do rozwoju zabudowy mieszkaniowej ze względu na dobrą komunikację z miastami ościennymi oraz rozwój funkcji sypialni dla powstałych stref ekonomicznych. Gmina Łazy staje się również odpowiedzią na drogie niedostępne nieruchomości w sąsiednich miastach. Gmina Łazy ze względu na występowanie licznych form ochrony przyrody, staje się miejscem atrakcyjnym dla inwestorów jak i przyszłych nowych mieszkańców, którzy coraz częściej przenoszą się bliżej terenów zielonych oraz z dala od zgiełku miejskiego. Ważnym impulsem dla zwiększenia zabudowy mieszkaniowej są także inwestycje w rozwój gospodarczy Gminy, w tym inwestycje związane z powstaniem nowych miejsc pracy, co wygeneruje dodatkowe zapotrzebowanie na mieszkania. Dodatkowym czynnikiem jest także samo położenie Gminy – w sąsiedztwie większych aglomeracji miejskich. Co więcej, istotna jest także stosunkowo bliska odległość do m.in. miasta powiatowego Zawiercie. Łazy, dzięki swojemu położeniu, stają się naturalnym zapleczem mieszkaniowym dla mieszkańców poszukujących spokojniejszego otoczenia przy jednoczesnym szybkim dostępie do miasta. Rozbudowa zabudowy mieszkaniowej, to nie tylko odpowiedź na potrzeby mieszkańców, ale także m.in. rozwój lokalnej infrastruktury i usług, czy też zatrzymanie młodego pokolenia w gminie i przyciągnięcie nowych mieszkańców.

W Strategii ujęto wykaz zadań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Łazy do 2035 roku i znalazły się tam m.in. inwestycje z zakresu zagospodarowania przestrzennego, rozwoju infrastruktury gminnej czy też te wspierające społeczeństwo, edukację i przedsiębiorczość. Realizacja tych przedsięwzięć pozytywnie wpłynie na rozwój naszej gminy, w tym także stanowić będzie efekt zachęty do osiedlania się na jej terenie.

Zatem w chwili obecnej nie widzę potrzeby zorganizowania warsztatów, debat lub spotkań strategicznych poświęconych problemowi depopulacji oraz wypracowania możliwych kierunków działań, gdyż spotkania partycypacyjno-

Urząd
Miejski
w Łazach

ul. Traugutta 15
42-450 Łazy

ekspertkie na etapie tworzenia Strategii w 2025 roku miały ten sam cel, a wnioski zostały ujęte w aktualnym dokumencie strategicznym przyjętym stosowną uchwałą pod koniec ubiegłego roku, co potwierdza ich aktualność.

Ponadto Strategia Rozwoju Gminy Łazy do 2035 roku podlegać będzie bieżącej kontroli i ocenie, na podstawie których, jeśli będzie to konieczne przyjęte w niej założenia będą dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań. W zależności od okoliczności może to oznaczać rezygnację z niektórych celów, ich modyfikację lub wprowadzenie nowych, adekwatnych do aktualnych wyzwań i możliwości.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż Gmina od wielu lat, mając na względzie sytuację demograficzną w skali nie tylko naszej gminy ale i kraju, stwarza zachęty do osiedlania się, m.in. inwestuje w infrastrukturę, dzięki ścisłej współpracy TBS powstały dwa budynki mieszkalne w sumie 36 mieszkań, które stanęły w rejonie ul. Topolowej, uruchomiliśmy dwa żłobki udostępniając 35 miejsc dla dzieci w wieku do 3 lat, tworzymy ofertę edukacyjną z myślą o dzieciach i młodzieży z terenu naszej gminy nie tylko w wymiarze edukacyjnym ale również kulturalno-sportowym. Ponadto przekształciliśmy Ośrodek Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, co ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym adresowanych do całej społeczności lokalnej, a ukierunkowanych na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej.

Powyższe przedsięwzięcia to tylko niektóre z działań, które podjęliśmy w ostatnich latach i których celem jest stworzenie godnych warunków życia naszych mieszkańców. Realizacja zadań ujętych w Strategii do 2035 w ścisłej współpracy z przedstawicielami społeczności lokalnej, jednostkami, przedstawicielami stowarzyszeń i przedsiębiorców pozytywnie wpłynie na rozwój naszej gminy i stworzenie miejsca do życia i inwestowania na tym terenie.

Z poważaniem

BURMISTRZ

mgr Maciej Kaczyński

Do wiadomości:
Dariusz Tabas
Przewodniczący Rady Miejskiej w Łazach

